

Čo zabíja dušu?

Jozef Duháček

22. januára 2024 ✚ Cirkev ✚ Komentár

„Cezo mňa schádzaš, k bolestnému mestu,
cezo mňa schádzaš do večného bólu,
cezo mňa konáš k zatratencom cestu.

Spravodlivosť tu pohla Božiu vôľu
a s Božou Mocou do hlbín ma vsádza
najvyššia Múdrost s prvou láskou spolu.

Len veci večné boli prv. A hrádza
večná som tiež: mnou končí sa pút zemná
Nedúfaj nik: nik nevyjde kto vchádza.“¹

Ilustračný obrázok, zdroj: wikimedia commons

V nedeľu 14. januára večer pápež František vystúpil v hlavnom vysielacom čase v najpopulárnejšej talianskej televíznej šou s názvom Che Tempo Che Fa. Program sledovali podľa agentúry Catholic News Agency tri milióny divákov. S divákmi sa podelil pápež František o niektoré svoje súkromné teologické názory a medzi nimi spomenul aj svoj názor na Peklo:

„To, čo poviem nie je dogma viery, ale môj osobný pohľad: rád si myslím, že Peklo je prázdne. Dúfam, že áno.“²

Rôzne varianty presvedčenia, že pekelné tresty sa nedajú zosúladiť s Božím milosrdenstvom a láskou kolujú medzi katolíkmi dlho. Najznámejší moderný propagátor tejto teórie bol Hans Urs von Balthasar. Ale všetci sa mýlia. V prvom rade je neomylná dogma, že v Pekle sú nielen démoni, ale aj mnohí muži a ženy.

Tridentský koncil v 3. kapitole dekrétu o ospravedlnení uvádza:

Hoci (Pán Ježiš Kristus) „zomrel za všetkých“ (2Kor 5,15), predsa nie všetci prijímajú dobrodenie jeho smrti, ale len tí, ktorým sa dáva účasť na zásluhy jeho utrpenia. Ľudia by sa naozaj nerodili v nespravodlivosti, keby sa nerodili ako telesné potomstvo Adama – v dôsledku tohto pôvodu totiž priťahujú na seba skrze neho v počatí svoju vlastnú nespravodlivosť –

takisto by neboli nikdy ospravedlivení, keby sa v Kristovi nanovo nezrodili. Týmto znovuzrozením sa im totiž zásluhou jeho utrpenia udeľuje milosť, ktorou sú ospravedlivení.

V 4. kapitole koncil upresňuje:

V týchto slovách je naznačené ospravedlivenie hriešneho človeka. Podľa toho je ono prevedením zo stavu, v ktorom sa človek rodí ako syn prvého Adama, do stavu milosti a „adoptívneho synovstva“ (Rim 8,15) skrze druhého Adama, Ježiša Krista, nášho Pána. Toto prenesenie nie je podľa ohlasovania evanjelia možné bez kúpeľa znovuzrodenia alebo bez túžby po ňom podľa slov Písma: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“ (Jn 3,5)

Prečo nie je práve zmysluplné myslieť si, že Peklo nakoniec bude prázdne? Svätý Augustín povedal: „Sú dve veci, ktoré zabíjajú dušu: zúfalstvo a falošná nádej.“³ Tu sa Augustín dotýka toho, čo povedal Pán:

Preto vám hovorím: Ľuďom sa odpustí každý hriech i rúhanie, ale rúhanie proti Duchu sa neodpustí. Ak niekto povie niečo proti Synovi človeka, odpustí sa mu to. Kto by však povedal niečo proti Duchu Svätému, tomu sa neodpustí ani v tomto veku ani v budúcom. (Mt 12,31–32)

A čo je rúhanie proti Duchu Svätému? Svätá Cirkev už v detských katechizmoch, na ktoré, zdá sa, mnohí katolíci už dávno zabudli, toto rúhanie rozdeľuje do šiestich hriechov:

1. **Opovážlivo sa spoliehať** na Božie milosrdenstvo.
2. **Zúfať** napriek Božiemu milosrdenstvu.
3. Odporovať poznanej kresťanskej pravde.
4. Závidieť bližnému Božiu milosť.
5. Zatvrdzovať si srdce proti spasiteľnému napomenutiu.
6. Tvrdošijne zotrvať v nekajúcnosti.

Tie prvé dva má na mysli sv. Augustín. „Dúfať“ v prázdne Peklo ničí skutočnú nadprirodzenú nádej, pretože toto dúfanie, táto nádej je v rozpore s takmer každou stránkou evanjelií. Náš Pán varuje pred Peklom a upozorňuje, že do Pekla chodia skutoční ľudia. Tak predstava, že každý bude nakoniec spasený spochybňuje samotné slová nášho Božského Spasiteľa. Svätý Augustín nepovedal: „Falošná nádej vedie k neopodstatnenej nádeji“, ale „Falošná nádej zabíja dušu“.

Druhá vec je, že univerzálna spása pre každého, kajúceho hriešnika i zatvrdnutého lotra je výsmechom Božej spravodlivosti. Boh ponúka spásu naozaj každému, aj tomu najväčšiemu a najodpornejšiemu hriešnikovi, ale len ak hriech zanechá, oľutuje a vykoná primerané pokánenie. Ak bude však spasený každý, bez ohľadu na to, či s hriechom skoncoval a kajal sa, alebo v hriechu tvrdošijne zotrval a zomrel, potom neexistuje žiadna spravodlivosť v posmrtnom živote.

Bude v Nebeskom kráľovstve vrah, ktorý neľutoval a nekajal sa zo svojho zločinu spolu s jeho nespravodlivo zavraždenou obeťou? To potom znamená, že „boh“, ktorý by takúto nespravodlivosť dopustil a ktorému liberálni „katolíci“ slúžia, nie je vôbec dobrý a nakoniec nemôže byť ani Bohom. Takáto vrtošivá „bytosť“, ako si ju von Balthasariani predstavujú, je alebo slabá, lebo nedokáže spravodlivosť zaistiť, alebo zvrchovane tyranská. Predstava večnej bytosti, v ktorej je menej spravodlivosti a dobra ako v priemernom človeku so zdravým rozumom, privádza ostatných priemerných ľudí do zúfalstva. A je to výsmech jednej zo šiestich

hlavných právd, ktoré tiež možno nájsť aj v detskom katechizme, ktorá hovorí, že Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá.

Želanie, aby Peklo bolo prázdne je namieste, ale toto želanie sa naplní len tak, ak budú katolíci a pápež na prvom mieste dôsledne konať to, čo sv. Pavol naliehavo žiadal od biskupa Timoteja:

Hlásaj slovo, naliehaj vhod i nevhod, usvedčuj, karhaj a povzbudzuj so všetkou trpezlivosťou a múdrosťou. Lebo príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nabháňajú si učiteľov podľa svojich chůtok, aby im štekli uši. Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam. Ty však buď vo všetkom triezvy, znášaj útrapy, konaj dielo evanjelistu, plň svoju službu. (2Tim 4,2-5)

Každý deň prežívame vybavení rozumom a slobodnou vôľou. Ak by sme žili vo vesmíre, kde by sme sa nemohli rozhodnúť nemilovať, potom by sme sa nemohli rozhodnúť ani milovať. Ale našťastie to nie je svet, ktorý Boh stvoril. Boh nás stvoril preto, aby sme mali večnú účasť na Jeho Trojičnom živote, čo však znamená, že i anjeli i ľudia sa musia pre Boha slobodne rozhodnúť. V tom sa anjeli aj ľudia ponášajú na Boha, na tento obraz nás stvoril. Dal nám moc slobodne si vybrať dobro alebo zlo. A slobodná vôľa si preto vyžaduje Peklo, v ktorom sú aj démoni (padlí anjeli) aj ľudia.

Ak je však každý spasený bez ohľadu na jeho vieru, morálku alebo životný štýl, potom načo Ježiš prišiel a zomrel? Ježišova smrť je v takom prípade zbytočná a Ježišove dôrazné napomínanie, aby sme sa odvrátili od hriechu a kajali sú len plané reči. Načo by sme to robili? Nebolo by príjemnejšie klamať, kraďnúť, smilniť či aj vraždiť, ak by nám to prinieslo tu na zemi nejakú rozkoš a potom hladko prejsť zo sveta pozemského blaha do sveta blaha nebeského?

Ak je každý spasený, aký zmysel má utrpenie v každodennom živote veriacich? Liberáli si robili posmech z mníšok, ktoré hovorievali „Obetujte to“. Aj Panna Mária z Fatimy dôrazne potvrdila význam obetovania utrpenia za seba aj iných a teda ak také ľudské „obetovanie“ môže zachrániť duše spútané Peklom, za pomerne nízku cenu, potom je to skutočné vykupiteľské utrpenie. Je to podiel na a spojenie s utrpením Krista a skutočne prináša spásu duší. Ale ak je každý spasený, nemá takéto utrpenie na zemi vôbec zmysel. A ak vykupiteľské utrpenie nemá zmysel, potom žiadne utrpenie nemá zmysel.

A pretože kresťanstvo je jediné svetové náboženstvo, ktoré má pozitívnu odpoveď na ľudské utrpenie, totiž že utrpenie môže byť spojené s ukrižovaním Božieho Syna, a tak zachrániť iných pred Peklom, potom ani kresťanstvo nemá zmysel.

Zlo Boh nechce, ale dovoľuje. Je veľmi dôležité to rozlišovať, keďže niektoré fatalistické náboženstvá ako islam to nerobia. Každé požehnanie a dobro v našom živote je Božou pozitívnou vôľou. Každé zlo, ktoré vstúpi do nášho života, je Božia permissívna vôľa, alebo ako naši prarodičia hovorili, Božie dopustenie. Ale obe spadajú pod Božiu zvrchovanosť.

Boh aj po Kristovom Ukrižovaní a Zmŕtvychvstaní neprestal rešpektovať slobodnú vôľu a preto hriech pokračuje aj po Ukrižovaní, ale Boh zlo dopúšťa, aby z neho vyvodil dobro. Keď Jakubovi synovia predali svojho brata Jozefa do otroctva, spáchali zlo na Jozefovi a on musel trpieť, ale nakoniec sa stal správcom krajiny a zachránil svoju rodinu pred smrťou od hladu. To je zázrak vykupiteľského utrpenia, že Boh zo zla vie urobiť dobro bez toho, aby si to zlo pozitívne želal.

Učiteľ Cirkvi sv. Alfonz z Liguori hovorí: „Všeobecný názor je, že väčšia časť zomrelých dospelých je zatratená.“ Potvrďuje to iný učiteľ Cirkvi, sv. Augustín: „Je isté, že len málo ľudí je zachránených.“

„Zo stotisíc hriešnikov, ktorí pokračujú v hriechu až do smrti, sotva jeden bude spasený“ varuje svätý Hieronym, Otec a Učiteľ Cirkvi. „Počet vyvolených je taký malý – taký malý –, že keby sme vedeli, ako je ich málo, omdleli by sme smútkom: po jednom sú tu a tam, roztrúsení po svete!“ nariekal sv. Ľudovít Mária Grignon z Montfortu.

„Také veľké množstvo nešťastných duší hynie a tak málo je zachránených!“ vzdychol si mystik, svätý Filip Neri. „Spomedzi dospelých bude len málo spasených a to pre hriechy tela. (...) S výnimkou tých, ktorí zomrú v detstve, bude väčšina ľudí zatratená“ dodáva svätý Remigius z Remeša.

Posledné udalosti v živote katolíckej Cirkvi však naznačujú, že rozumné presvedčenie, že *široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých čo cez ňu vchádzajú* (Mt 7,13) už nemá u mnohých biskupov a kňazov miesto a nahradila ho bláznivá nádej, že Peklo nakoniec bude prázdne.

1 Dante Alighieri, Božská komédia, Peklo, 3. spev, nápis na pekelnej bráne.

2 <https://christianitas.sk/papez-frantisek-predvcerom-v-tv-sou-rad-si-myslim-ze-peklo-je-prazdne-a-co-o-pekle-povedal-pan-jezis/>

3 Sermo 87,8

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/co-zabija-dusu/>